

ת"ד 9028/08/14 - מדינת ישראל נגד שמעון צבי גדי ברכה

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 9028-08-14 מדינת ישראל נ' ברכה
בפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שמעון צבי גדי ברכה ע"י עו"ד יגאל טמיר

הנאשם

הכרעת דין

הנאשם זכאי מחמת הספק.

כתב האישום

1. מן האמור בכתב האישום עולה ביום 15.12.13 נהג הנאשם רכב מסחרי ברחוב בן גוריון בר"ג מדרום לצפון והתקרב לצומת עם רחוב ז'בוטינסקי (להלן: "הצומת") במטרה לפנות שמאלה. הצומת מרומזר ומערכת הרמזורים פעלה באופן תקין. הנאשם נכנס לצומת בניגוד להוריי האור האדום בכיוון נסיעתו, פנה שמאלה לרחוב ז'בוטינסקי, שם מסומן מעבר חצייה להולכי רגל, ופגע בהולכת רגל שחצתה באותה עת את מעבר החצייה (להלן: "הולכת הרגל"). כתוצאה מן הפגיעה נגרמו להולכת הרגל חבלות של ממש (שבר תוך מפרקי של ראש אצבע 1, שברים 2-5 ושבר בסיס בכף הרגל שהצריכו ניתוח לשחזור וקיבוע). בגין האמור יוחסו לנאשם עבירות של אי ציות לאור אדום ברמזור, אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר חצייה, אי האטה לפני מעבר חצייה ונהיגה בקלות ראש הגורמת חבלות של ממש.

הראיות

2. לצורך הוכחת העבירה של אי ציות לאור אדום ברמזור העידו במסגרת פרשת התביעה מר נתנאל חילקו וגב' צוריה ראניה. לצורך הוכחת העבירות של ביחס לעבירות של נהיגה בקלות ראש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר חצייה ואי האטה לפני מעבר חצייה העידו הולכת הרגל השוטר רס"מ דיגורקר אברהם (להלן: "השוטר") ובוחן

התנועה שרון כהן (להלן: "**הבוחן**"). במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשם ומר רפי וולמרק, מומחה מטעמו (להלן: "**מומחה ההגנה**").

3. מר חילקו וגב' ראניה נסעו באמבולנס שהיה מאחורי רכב הנאשם. **מר חילקו** - אשר הודעתו במשטרה נמסרה כשמונה חודשים לאחר האירוע נשוא כתב האישום - ציין כי בפעם הראשונה בה הבחין ברכב הנאשם היה אור אדום ברמזור בכיוון נסיעת הנאשם אך הוסיף ציין כי הדבר היה כאשר רכב הנאשם היה **בתוך** הצומת (ע' 5 ש' 3-1). בחקירה חוזרת הבהיר כי "רובו" של הרכב היה בתוך הצומת (ע' 5 ש' 32-31). מר חילקו אישר כי זכר את פרטי האירוע טוב יותר סמוך לקרות המקרה מאשר במועד בו נגבתה הודעתו (ע' 4 ש' 18-17). עוד ציין כי לא הבחין בפגיעה בהולכת הרגל (ע' 5 ש' 16-15).

4. **גב' ראניה** ציינה כי אינה זוכרת את פרטי האירוע ואינה זוכרת אם ראתה את רכב הנאשם חולף על פני קו העצירה (ע' 8 ש' 7).

5. **הולכת הרגל** העידה כי בעת הגיעה למעבר החצייה נשוא הדיון, היה אור אדום ברמזור להולכי רגל. כאשר האור התחלף לירוק - החלה בחצייה אם כי הספיקה לעשות "כמה צעדים" ואז נפגעה ופונתה לבית החולים. היא אישרה כי הודעתה לא נגבתה באמצעות הבוחן שחקר את התאונה אלא באמצעות חוקר ממשטרת באר - שבע שאינו קשור לחקירת התאונה. היא ציינה כי אינה זוכרת אם הבוחן פנה אליה על מנת לגבות עדותה או לבצע עמה הצבעה או שחזור של התאונה. למיטב זיכרונה היא לא עמדה בגפה על אי התנועה שלפני מעבר החצייה עובר לתאונה אלא היו במקום אנשים נוספים. הולכת הרגל התקשתה להסביר כיצד אירע שרק היא נפגע מרכב הנאשם. היא לא זכרה אם לפני חציית הכביש טרחה להביט ימינה לכיוון ממנו הגיע רכב הנאשם. ואחרון: הולכת הרגל לא הייתה יכולה לאשר או לשלול אפשרות כי החבלות ברגלה נגרמו מפגיעת רגלה בדופן רכבו של הנאשם (ע' 17 ש' 29-27).

6. **השוטר** העיד כי ערך דוח פעולה בהמשך לדוח פעולה שערך גורם משטרת בשם "דן 401" אשר היה ראשון להגיע לזירת התאונה. כעניין שבעובדה דוח הפעולה של "דן 401" מעולם לא הוצג. השוטר לא ידע לומר אילו פעולות ביצע "דן 401" ובאיזו שעה הגיע גורם זה לזירת התאונה. הוא ציין כי סייע לבוחן אך לא ידע לומר כיצד. לטענתו, הולכי רגל שהיו במקום המשיכו בדרכם והוא לא חיפש עדי ראיה לתאונה או סרטים ממצלמות אבטחה סמוכות שכן זה "תפקידו של הבוחן" (ע' 21 ש' 23).

7. **הבוחן** היה האחראי על חקירת נסיבות התאונה. לדבריו, הוא אינו מכיר את הגורם המשטרתי "דן 401" שהגיע ראשון לזירה וציין כי לא מופיע בחומר החקירה דוח פעולה של גורם זה. הוא אישר כי אין ברשותו מסמך המתעד פגישה עם הולכת הרגל. לדבריו, פגש את הנאשם בזירת התאונה ". **הוא הצביע לי וזה נראה גם בתמונות ביום התאונה**"

(ע' 23 ש' 25). הבוחן הפנה בעדותו לתמונה 5 בלוח צילומים שם נראה הנאשם ניצב משמאל לרכבו ואינו "מצביע" על דבר. הבוחן לא מצא נקודת "אימפקט" בין רכב הנאשם להולכת הרגל שכן לדבריו אינו יודע היכן היה רכב הנאשם כאשר עצר לאחר התאונה ולא נעשה ניסיון לבצע הצבעה בזירת התאונה עם הולכת הרגל. שחזר התאונה לא נעשה גם כן מן הטעם "**בפנייה שמאלה לא מבצעים שחזור כי לא ניתן לדעת את מהירות הרכב**" (ע' 26 ש' 1). גם ניסוי שדה ראיה לא בוצע על להערכת הבוחן- אשר לא ברור על מה היא נשענת - צוין כי שדה הראייה של הנאשם לכיוון הרמזורים והולכת הרגל פתוח 50 מטרים לפחות. אשר לסרטים ממצלמות אבטחה, אישר הבוחן כי אין תיעוד בראיות לכך שחיפש אחר סרטים כאלה אם כי לטענתו ערך בדיקה בעניין (ע' 27 ש' 7).

8. **הנאשם** ציין בפרשת ההגנה כי חצה את קו העצירה בצומת באור ירוק, נסע נסיעה איטית ופנה שמאלה. הוא הבחין בקבוצת אנשים עומד על אי תנועה בצד שמאל. לטענתו, האט את מהירות נסיעתו תוך כדי פנייה שמאלה ואז שמע צעקה וראה "**מישהי שנמרחה לי על דופן הדלת, על החלון**".

9. **מומחה ההגנה** הגיש חוות דעת ונחקר עליה.

דין והכרעה

10. בחלק הראשון של הדיון אתיחס לעבירה של אי ציות לאור אדום ברמזור בכיוון נסיעת הנאשם. חלקו השני של הדיון יוקדש לעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר חצייה, אי האטה לפני מעבר חצייה ונהיגה בקלות ראש וגרם חבלה של ממש. בתמצית אומר כי המאשימה לא עמדה בנטל להוכחת ביצוע העבירה של אי ציות לאור אדום ברמזור. ביחס ליתר העבירות המיוחסות לנאשם מצאתי כי נפלו מחדלי חקירה רבים אשר מנעו מן הנאשם להציג בפני בית המשפט עובדות ונתונים התומכים בחפותו ובה בעת מנעו גם מן המאשימה לבסס כדבעי את אחריותו של הנאשם ליתר העבירות שיוחסו לנאשם.

אי ציות לאור אדום ברמזור

11. על פי תקנה 22 (א) לתקנות התעבורה חייב עובר דרך "**לקיים את ההוראות הניתנות בתמרור**". במקרה זה של נהיגה ברמזור אדום (תמרור 701) נקבע כי אור אדום משמעו "עצור" וכי "**סומן קו עצירה - עצור לפני קו העצירה**". אמור מעתה, העבירה המיוחסת לנאשם היא כי המשיך בנסיעה מעבר לקו העצירה בעת שהרמזור בכיוון נסיעתו היה אדום. מר חילקו העיד כי בפעם הראשונה בה ראה את רכב הנאשם היה אמנם אור אדום ברמזור אולם רכב הנאשם היה **בתוך הצומת** (ע' 5 ש' 1-3). מעובדה זו לא ניתן להסיק בהכרח כי האור בכיוון נסיעת הנאשם היה אדום **בעת שחצה את קו העצירה** ואף זאת בהנחה כי ניתן לגרסה זו מלוא המשקל.

12. גב' ראניה צינה כי אינה זוכרת אם ראתה את רכב הנאשם חולף על פני קו העצירה. אם העדה אינה זוכרת את רכב הנאשם חולף על פני קו העצירה פשיטא שאינו יכולה לומר אם הדבר היה באור אדום או באור ירוק. גם עדות זו אינה יכולה לבסס את אשמת הנאשם בעבירה המיוחסת לו.

13. נוכח כל האמור מצאתי לזכות את הנאשם מן העבירה של כניסה לצומת בעוד האור בכיוון נסיעתו אדום.

מעבר החצייה

14. כידוע, מטרתה של חקירת משטרה "אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (2) 466, 472). בהיעדר חקירה יסודית וממצה ניתן לשאול מה נפקות פגם זה. לעניין זה יש להבחין בין אי מיצוי חקירה לבין מחדלי חקירה. אי מיצוי חקירה משמעותו כי גורמי החקירה היו יכולים לעשות מלאכה מקצועית יותר מבחינה זו או אחרת. מחדל חקירה פירושו כי עקב רשלנות גורמי החקירה אבדה ראיה בעלת פוטנציאל מזכה או הוחמצה הזדמנות למצות קו חקירה שבכוחו להועיל להגנת הנאשם. ודוק: קיומו של מחדל חקירה אינו מביא בהכרח לזיכוי הנאשם. מחדל החקירה נבחן הן כשהוא לעצמו והן על רקע בחינת מכלול הראיות (ע"פ 2511/92 חטיב נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). היעדר ראיה שמקורה בחקירת משטרה ייזקף לחובת התביעה בעת שיישקל מכלול ראיותיה ומאידך, יכול הדבר לסייע לנאשם כאשר בית המשפט שוקל אם יש בטענותיו כדי להקים ספק סביר (ע"פ 4384/93 מלינקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

15. חשוב לציין עוד כי נהג הקרב למעבר חצייה להולכי רגל נושא באחריות מוגברת לשלומם של הולכי רגל המבקשים לחצות אולם אין מדובר באחריות מוחלטת. אכן "לא ניתן לקבוע כי כל פגיעה בהולך רגל על מעבר חצייה מהווה מניה וביה רשלנות של הנהג הפוגע. קביעה מסוג זה טעונה הוכחה לכל אחד מיסודות העבירה המיוחסת לנהג הפוגע" (עפ"ת (מר') 30354-03-13 ירימי נ' מדינת ישראל (14.2.14); וראה גם: עפ"ת (נצ') 28434-05-13 איתי ברזל נ' מדינת ישראל (23.10.13)).

16. במקרה זה, כפי שיפורט להלן, נפלו מחדלי חקירה לא מעטים בחקירת התאונה. מחדלים אלה מונעים מן הנאשם ראיות שבכוחם לתמוך בחפותו ובה בעת הם מונעים מן המאשימה לבסס כדבעי את אחריות הנאשם לקרות התאונה בשל חוסר היכולת להציג תמונה עובדתית ברורה וחד משמעית ממנה עולה כי התאונה הייתה נמנעת אילו לא התרשל הנאשם בנהיגתו.

מחדלי חקירה

17. בעניין הפגיעה בהולכת הרגל על מעבר החצייה מסר הנאשם גרסה לפיה נסע בזהירות וחלף על פני מעבר החצייה כאשר הולכת הרגל "קפצה" לפתע לכביש ופגעה ברכבו. להלן אתייחס לאפשרות הנאשם לבסס גרסה זו בשים לב לאופן ניהול החקירה.

□ **גביית הודעת הולכת הרגל ואי ביצוע הצבעה בזירה:** הודעתה של הולכת הרגל לא נגבתה על ידי הבוחן האמון על חקירת התאונה אלא על ידי חוקר שאינו קשור לחקירת התאונה. ברי, כי חקירה על ידי מי שאינו מעורה בנסיבות התאונה הינה פחות אפקטיבית וממזה מחקירה הנערכת על ידי גורם הבקי ברזי אירוע ופרטיו. כאמור, לא עולה מן הראיות כי הולכת הרגל פגשה בבוחן בניסיון להצביע על מקום הפגיעה בעת התאונה ולא בוצע כל ניסיון לשחזר את מהלך התאונה על מנת לבדוק אם יש ממש באפשרות כי התאונה הייתה בלתי נמנעת מבחינת הנאשם.

□ **אי הבאת עדים רלוונטיים:** הן הנאשם והן הולכת הרגל העידו כי הולכת הרגל הייתה על אי התנועה שלפני מעבר החצייה עם אנשים נוספים. הולכת הרגל הייתה היחידה שנפגעה מרכבו של הנאשם. והנה, באורח פלא לא נחקר איש מן העדים הפוטנציאליים לתאונה (קבוצת האנשים שעמדה יחד עם הולכת הרגל על אי התנועה) כאשר מן הראיות שהוצגו לא ברור מתי בדיוק הגיע "דן 401" לזירה ואם ניסה לגבות הודעות מעדי ראיה לתאונה. אין חולק כי השוטר והבוחן לא עשו מאמץ לגבות עדויות מעדי ראיה וטענת הבוחן לפיה ניסה לבדוק קיומם של סרטים ממצלמות אבטחה של התאונה אינה מגובה אף בבדל מזכר או דוח פעולה בעניין זה. נדגיש כי לפעולות חקירה המבוצעות בסמיכות לתאונה, כמו ניסיון לאתר עדי ראיה רלוונטיים ורישום פרטיהם ועוד, הן בעלות חשיבות עצומה לחקר האמת ומחדל מלבצע פעולות אלה סמוך ככל האפשר לקרות התאונה פוגע ביכולת להציג ראיות שיקדמו את גילוי האמת בנוגע לנסיבות התאונה. לדידי, היעדר חקירה ממצה ויסודית בעניין גרסת הנאשם לאירוע פוגעת ללא ספק בהגנתו. מחדל החקירה מתעצם אם נזכור כי קיים קושי לתת הסבר הגיוני כיצד קבוצת אנשים - ובהם הולכת הרגל - מעוניינת לחצות את מעבר החצייה בחסות האור הירוק בכיוונום אך מתוך קבוצה זו רק הולכת הרגל נפגעת מרכבו של הנאשם. אוסיף, כי נוכח עדותו של חילקו וממצאי תכנית הרמזורים, כפי שניתח מומחה ההגנה בנ/1, קיים ספק אם ניתן לקבוע ממצא חד משמעי בשאלה אם אכן חצתה הולכת הרגל את מעבר החצייה בחסות אור ירוק בכיוונה. על פי חוות דעת מומחה ההגנה (נ/1) חולפות 7 שניות מסיום מופע האור הירוק מכניסת הנאשם לצומת ועד הופעת אור ירוק להולכת הרגל בכיוון חצייתה. בהינתן שהנאשם העיד כי נכנס לצומת, היינו **חלף את קו העצירה**, בחסות אור ירוק ובהינתן שבעת שהעד חילקו צפה ברכב הנאשם **בתוך הצומת** כאשר האור בכיוון נסיעת הנאשם היה אדום ומשעה שלא ברור כמה זמן דלק האור האדום עד שהעד חילקו ראה את שהעיד שראה ובהינתן שלא ברור כמה זמן ארכה חציית הצומת והשלמת הפנייה שמאלה עד הגעת רכב הנאשם למעבר החצייה, ספק אם ניתן לקבוע ממצא חד משמעי בעניין האור ברמזור להולכי רגל.

מחדלים בעבודת הבוחן: היעדר קיומו של מזכר או דוח פעולה בדבר ניסיון שנערך לחפש סרטי צילום ממצלמות אבטחה, בתי העסק או המשרדים בהם נערך בירור בעניין זה ועוד מעמידים בספק, לטעמי, את האפשרות כי הבוחן עשה ניסיון כן ורציני לחפש סרטי אבטחה כאלה ובכך לנסות לקדם את חקר האמת ביחס לנסיבות התאונה. זאת ועוד: לא שוכנעתי כי הבוחן עשה ניסיון לפגוש את הולכת הרגל, לחקור אותה לגבי נסיבות התאונה ולבקש ממנה להגיע לזירה ולהצביע על מקום החצייה ועל הנקודה בה נפגעה. מצופה היה כי הבוחן האמון על חקירת התאונה ידע על כלל הגורמים שהיו בזירה ועל הפעולות שביצעו ביחס לתאונה. והנה, הבוחן לא ידע מיהו "דן 401" ומה היו הפעולות שביצע. אין כל ראיה לכך שפעולותיו של הגורם "דן 401" בזירת התאונה תואמו עם גורם מקצועי (בוחן תנועה) ואין ספק כי פעולות המבוצעות ללא הנחיה או תיאום עם גורם מקצועי יוצרים פגיעה בתשתית הראייתית העשויה לעלות מזירת התאונה. הבוחן ציין כי לא ביצע שחזור של התאונה ולא ביצע ניסוי שדה ראייה והסתפק בהערכה, שלא ברור על מי היא נשענת, בנוגע לשדה ראייתו של הנאשם כאשר ברור מתוואי נסיעת הנאשם כי שדה הראייה אינו סטטי אלא משתנה כפונקציה של שינוי מקומו של רכב הנאשם בצומת ולאחריה.

אי הוכחת יסודות העבירות

18. הנאשם טען באופן עקבי כי נסע באיטיות עובר לתאונה. טענתו לא נסתרה בחקירה נגדית ולא הוצגה לי כל ראיה הסותרת טענה זו. גם הבוחן מציין, כטעם לאי ביצוע שחזור, כי לא ניתן לדעת את מהירות רכב הנאשם בעת ביצוע פנייה. נוכח כל האמור ניתן לקבוע כי לא נסתרה טענת הנאשם לפיה נסע באיטיות עובר לתאונה כך שספק אם נכון היה לייחס לו עבירה של **אי האטה לפני מעבר חצייה**.

19. אשר לעבירה של **אי מתן זכות קדימה להולך רגל ונהיגה בקלות ראש**. עיון בחומר הראיות שנאסף מותר שאלות פתוחות בנוגע לרשלנותו הנאשם. לא ברור מה היה שדה הראייה של הנאשם בעת שקרב למעבר החצייה, מה הייתה מהירות נסיעתו עובר להתקרבותו למעבר החצייה, לא ברור מה, אם בכלל, היה משך שהיית הולכת הרגל על מעבר החצייה בעת שנפגעה על ידי רכב הנאשם ובכלל: לא ברור מן הראיות כיצד יכול או צריך היה הנאשם לנהוג אחרת (תרתי משמע) על מנת למנוע את התאונה. תשובות מהימנות לתשובות אלה, המהוות בסיס להטלת אחריות בגין נהיגה רשלנית של הנאשם, לא ניתן היה לקבל בגדר הליך זה. בהיעדר תשובות ברורות לשאלות קריטיות אלה לא ניתן לייחס לנאשם אחריות לעבירות המיוחסות לו.

נוכח כל האמור מצאתי לזכות את הנאשם גם מעבירות של אי האטה רכב לפני מעבר חצייה, אי מתן זכות קדימה להולך רגל על מעבר חצייה ונהיגה בקלות ראש.

20. כאמור, הנאשם זכאי.

ניתנה היום, כ"ה ניסן תשע"ו, 03 מאי 2016, במעמד הצדדים